

Такі прояви глобалізації як стандартизація освіти, інформації, розваг, серійність духовної продукції, її вульгаризація, що впливає на процес соціалізації (аж до цілком можливого перетворення на асоціалізацію), породжують проблему становлення суб'єктності молодого людини, її здатності зберігати власну ідентичність під впливом уніфікуючих чинників.

Отже, слід виснувати:

- під впливом глобалізації (економічної, політичної, культурної), в поєднанні з трансформаційними процесами в Україні, відбувається культурне зрушення в суспільному житті як на колективному, так і на індивідуальному рівнях, що зумовлює зміну ціннісних настанов людей, особливо молоді;
- соціокультурні зміни визначають трансформацію деяких сутнісних аспектів соціалізації як набуття соціального досвіду;
- особливу роль при цьому відіграє масова культура, зокрема масове мистецтво.

Список літератури

1. Бек У. Что такое глобализация? Ошибки глобализма — ответы на глобализацию / У. Бек. — М. : Прогресс-Традиция, 2001. — 304 с.
2. Валлерстайн И. Провал неолиберальной глобализации / И. Валлерстайн // Социол. исслед. (СОЦИС). — 2009. — № 6. — С. 91–94.
3. Ритцер Дж. Современные социологические теории / Дж. Ритцер. — 5-е изд. — СПб. : Питер, 2002. — 688 с.
4. Amin S. The Political Economy of the Twentieth Century / S. Amin // Monthly Review. — 2000. — Vol. 52, № 2. — P. 1–17.
5. Giddens A. The Consequences of Modernity / A. Giddens. — Cambridge, 1990. — 188 p.
6. Ritzer G. The McDonaldization of Society / G. Ritzer . — Thousand Oaks, L, 1993. — 320 p.

Надійшла до редколегії 17.12.2012 р.

УДК 027.53:316.77

О. О. БАЮШ

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ІННОВАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ (НА ПРИКЛАДІ ОННБ ІМ. ГОРЬКОГО)

Розглянуто сучасні підходи щодо інноваційного розвитку бібліотеки й узагальнено досвід Одеської національної наукової бібліотеки.

Ключові слова: *регіональна бібліотека, соціокультурний інститут, інформаційні ресурси, інновації, соціальні комунікації.*

Рассмотрены современные подходы к инновационному развитию библиотеки и обобщён опыт Одесской национальной научной библиотеки.

Ключевые слова: *региональная библиотека, социокультурный институт, информационные ресурсы, инновации, социальные коммуникации.*

This article reviews new approaches to innovation development libraries and the experience of this problem Odessa National Library.

Key words: regional library, social and cultural institution, information resources, innovation, social communications.

Бібліотеки як найважливіші соціокультурні інститути суспільства є місцем збереження культурної спадщини, безпосередньо взаємодіють із суспільством та поєднують, через соціокультурні комунікаційні процеси покоління людей, їх духовність, чесноти, патріотизм. Стабільність, доброзичливість, співучасть, допомога, спілкування в умовах синдрому «переоцінки всіх цінностей», зокрема й моральних — у цьому, по суті, полягає феномен бібліотеки та її місія. Саме цим зумовлена актуальність теми дослідження.

Мета — визначення можливих організаційно-технологічних інновацій бібліотечних установ, які здатні допомогти їм вистояти в сучасних умовах і здійснити якісний прорив у своїй діяльності і таким чином засвідчити, що бібліотеки були і залишаються важливою та найстабільнішою складовою інформаційних ресурсів держави.

Сучасна бібліотека цілком обґрунтовано може бути визначена як інтегративний соціальний інститут, що містить інформаційні й культурні компоненти. Її місія зумовлена посиленням значення інформації та знань як каталізаторів суспільного розвитку. Вона має кілька аспектів:

- сприяння обігу і розвитку здобутих людством знань за допомогою забезпечення вільного доступу до них;
- збереження документованих знань як суспільного надбання.

У сучасних соціокультурних умовах для того, щоб успішно інтегрувати до світового інформаційного ринку, бібліотека має спрямовувати свою діяльність на створення специфічного інтелектуального продукту, розробляти мережеві стратегії пошуку, структурування, використання і надання користувачам електронних ресурсів. Адже для того, щоб бібліотека могла здійснити перехід на якісно новий рівень інформаційного забезпечення громадян, вона повинна по-новому підійти до організаційних питань управління бібліотечною діяльністю та структурних перетворень, спрямувати зусилля на стратегічне планування, маркетинг і проектну роботу, позитивні зміни в професійній свідомості персоналу, підвищення креативного потенціалу співробітників, проводити самостійні дослідження та бути гнучкою стосовно суспільних потреб.

В останні роки до вивчення закономірностей розвитку книжкової та бібліотечно-інформаційної галузі науковцями і практиками активно застосовується культурологічний підхід [1] дослідження О. В. Башун [2, 3], В. М. Горового [4], І. О. Давидової [5], М. Я. Двойкіної [6], М. С. Слободяника [7, 8, 9], А. С. Чачко [10] й інших. Розробці теоретико-методологічних основ формування

інноваційної політики бібліотек України в умовах їхнього функціонування на документально-інформаційному й інформаційно-когнітивному рівнях соціальних комунікацій в Україні присвячені праці М. С. Слободяника, І. О. Давидової. Остання, зокрема, пропонує тезу про те, що бібліотека як контрагент інформаційного ринку позиціює себе виробником інформаційних продуктів і послуг, споживачем і посередником, який, на відміну від інших установ є гарантом гуманістичних традицій суспільного розвитку. О. В. Башун присвятила своє дослідження трансформації регіональної бібліотеки як сукупності інноваційних процесів, що постійно відбуваються з поступовим оновленням (модернізацією) функціональних, структурних, фінансово-економічних, управлінських елементів. У своїх дослідженнях вона висловлює думку про те, що практичне здійснення трансформації бібліотеки має підпорядковуватися головній меті: читач має отримати необхідну інформацію в повному обсязі незалежно від її місця розміщення [11]. Необхідність перетворень у регіональних наукових бібліотеках як культурно-інформаційних центрах потребує поєднання традиційних бібліотечних форм, методів роботи та сучасних інформаційних технологій, активізації використання й розвитку форм і методів, притаманних таким закладам, як театр, музей, клуб. Регіональна наукова бібліотека як інформаційна установа має забезпечувати повноту інформації як у традиційній, так і електронній формі. Із цією метою бібліотека створює електронні каталоги, бази даних, використовує розподільний бібліотечний фонд, розширює послуги з надання інформації, здійснює координацію та кооперацію цієї роботи в інтересах обслуговування читачів [12].

Стосовно соціокультурної діяльності бібліотек, дослідники бібліотечної справи ототожнюють цей напрям з культурно-дозвіллевою діяльністю, що розуміється як цілеспрямований процес створення умов для мотивованого вибору особистістю предметної діяльності чи як перцептивно-комунікаційний процес, що визначається її потребами й інтересами, сприяє засвоєнню, виробництву й поширенню духовних і матеріальних цінностей у сфері дозвілля. Така бібліотека оснащена новою технікою і технологіями, поєднує в собі традиційне бібліотечне обслуговування та можливості сучасної електронної бібліотеки. Але, при всій очевидній відповідності такої моделі суспільним потребам, необхідно відзначити функціональний, прагматичний підхід до бібліотеки як джерела постійно оновлюваного знання, місця збереження і трансляції культурної спадщини. У результаті виникає небезпека перетворення бібліотеки на культурний супермаркет, що використовує різні форми передачі знань і організації дозвілля, інформування та спілкування. При цьому на певному етапі бібліотека втрачає культуротворчі функції, що забезпечують вироблення нового

знання й відтворення культурних цінностей. Тому, розвиваючись, трансформуючись і адаптуючись, як слушно зауважує О. Є. Матвійчук, бібліотека залишається культурно-цивілізаційним феноменом з функціями суспільного інституту, що має універсальну компетенцію, яка передбачає використання досягнень культури та цивілізації [13].

Розвиток системи соціальних інформаційних комунікацій і структура їх наповнення демонструють об'єктивну перспективу зростання суспільної затребуваності еволюції традиційних бібліотечних установ у сучасні інформаційні та науково-інформаційні центри. Такі центри з відповідним технічним оснащенням дедалі ширше використовуються не лише з метою формування фондів книжкової продукції та створення умов для користування книгою в читальних залах, а і як джерела наповнення різноманітних сучасних інформаційних комунікацій суспільства, розвивають дистанційні форми роботи, стають активними суб'єктами розвитку інформаційного ринку в Україні. Така перспектива бібліотечних закладів в умовах переходу суспільства до інформаційного етапу розвитку ґрунтується на зростаючому значенні потреб, що зумовлюють сучасне інформаційне наповнення соціальних комунікацій. Так, лише з використанням бібліотечних фондів, масивів інформації, які відображають досвід, генеровані людством знання, перевірені практикою і корисні для його існування та розвитку традиції, духовні цінності й усе те, що є реальною інформаційною основою існування цивілізації, гарантується ефективне використання змісту нової інформації в соціальних комунікаціях в умовах прискорених темпів суспільного життя. За допомогою бібліотечних установ — сучасних інформаційних центрів:

– визначаються відповідні пропорції між змістовим наповненням комунікацій новою інформацією, що узагальнює нові явища дійсності, та інформацією, продукуюваною попередніми поколіннями, що може бути дороговказом, орієнтиром для користувачів під час оперування новими ресурсами;

– може бути підвищена ефективність використання спеціальної інформації, для чого бібліотечні установи мають удосконалити з урахуванням потреб сьогодення стратегії комплектування інформаційних ресурсів, форми інформування потенційних користувачів про наявні ресурси (розвиток електронних каталогів, видання тематичних реферативних матеріалів, організація власної інформаційно-аналітичної та наукової діяльності, спрямованої на розкриття фондів, виявлення нових закономірностей розвитку інформаційних процесів у суспільстві й використання їх у практичній діяльності тощо);

– може здійснюватися робота щодо первинної організації тематичних ресурсів для їх ефективного використання в практичній

діяльності соціальних структур, для чого необхідне налагодження і підтримка широкого спектра зв'язків, зокрема орієнтованих на тривалу перспективу;

– в умовах розвитку глобальних процесів, посиленого впливу світового інформаційного простору на мережу інформаційних комунікацій українського суспільства може бути зміцнено процес національної самоідентифікації, духовно-ціннісних орієнтирів українського суспільства;

– на основі ефективного використання національних інформаційних ресурсів може вдосконалитися система національної інформаційної безпеки [14].

Слід також зазначити, що помітна вже сьогодні тенденція до об'єднання інформаційних ресурсів бібліотек та інших інформаційних структур забезпечить нові можливості поряд з удосконаленням технологій інформаційного виробництва як для розвитку соціальних структур українського суспільства, так і для продуктивного співробітництва із зарубіжжям. Особливою, консолідуючою в цьому процесі, має стати роль головних бібліотек нашої країни, що набули статусу національних. В Одеському регіоні прикладом означених процесів може бути діяльність Одеської національної наукової бібліотеки ім. М. Горького (ОННБ).

Створена 13 вересня 1829 р. в Одесі, це була друга міська наукова бібліотека в Російській імперії після Санкт-Петербурзької і перша в Україні, що стала центральною бібліотекою в усьому Новоросійському краї.

Нині її книжковий фонд перевищує 5 млн екземплярів, зокрема — понад 200 тисяч рідкісних видань і раритетів (у цьому величезна цінність фонду). ОННБ — депозитарій Півдня України, де зберігається багато видань і рукописів у єдиному екземплярі — справжній скарб для вченого [15].

Нинішня інформаційна діяльність ОННБ спрямована на реалізацію Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, проект якої ухвалено Кабінетом Міністрів України 29 серпня 2012 р. [16], пріоритетний напрям — створення інформаційних ресурсів і продуктів, а також збереження їх за допомогою електронного документування.

Унікальним джерелом інформації є власні бази даних, основані на реферативній та повнотекстовій інформації, що відображає, зокрема, історію міста, починаючи з 1794 р. до сьогодення, його природно-кліматичні особливості, а також сучасний суспільно-політичний, соціально-економічний, науковий і культурний розвиток регіону. Ці дані належно представлені в локальній інформаційній мережі бібліотеки.

Активно працюючи над створенням власних інформаційних ресурсів, ОННБ виходить в український сегмент у мережі «Інтернет».

Долучення до світового інформаційного простору здійснюється в партнерстві з іноземними посольствами, міжнародними організаціями та фондами. Зокрема в ОННБ, в рамках проекту «Інтернет для читачів публічних бібліотек», ініційованого Посольством США в Україні, відкрито Інтернет-центр, працює один із кращих в Україні ресурсно-інформаційний центр «Вікно в Америку» [17].

Можливості Інтернету спонукали розвиток виставкової роботи у віртуальному середовищі, що дозволяє забезпечити збереження документів за умови практично необмеженого терміну експонування їх в електронному віртуальному режимі, надати користувачам можливості дистанційного перегляду віртуальної виставки — чи то тематичної, чи нових надходжень — на сайті бібліотеки цілодобово.

Нині активно наповнюється документна база створеного в бібліотеці Центру правової інформації, чому активно сприяє консультативна допомога провідних фахівців з питань права. У ньому користувачі можуть отримати безплатну консультацію з правових питань не лише в мережі Інтернет, а й безпосередньо від фахівців. До цієї роботи залучають волонтерів-юристів. Центр має також підтримку управління юстиції міськради.

Плідно працює створений у бібліотеці інформаційно-аналітичний центр «Екологічне відродження Чорноморського узбережжя України». Його робота тісно пов'язана з діяльністю Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, Управлінням екологічної безпеки міськвиконкому і громадськими організаціями, що працюють у сфері екології. Центр ефективно забезпечує інформаційну підтримку у вирішенні екологічних проблем регіону, здійснює інформаційне забезпечення системи безперервної екологічної освіти, сприяє становленню екологічної культури особистості та суспільства.

ОННБ ім. М. Горького активно виконує функції провайдера інформаційних ресурсів з питань екології, широко використовує можливості світової мережі Інтернет, здійснює відбір і систематизацію сайтів з питань екології та охорони навколишнього природного середовища, постійно вивчає інформаційні потреби користувачів за екологічними темами; створює інформаційні ресурси з питань екології та суміжних наук.

Окремо слід відзначити організацію та проведення бібліотекою масштабного інноваційного проекту «Українська книга на Одещині». Це креативний бібліотечний захід, який від початку своєї роботи у 2000-му р. й донині є важливою просвітницькою акцією з популяризації української книжки, науково-інформаційним і соціокультурним заходом усеукраїнського рівня. Метою виставки визначено збереження та примноження духовного й культурного надбання українського народу, створення сприятливих умов для

видання та популяризації вітчизняної книги, привернення уваги владних структур до книговидавничих і бібліотечних проблем, поповнення бібліотек південного регіону новими вітчизняними виданнями. Творчі й ділові зустрічі між видавцями, книгорозповсюджувачами, бібліотекарями, книголюбамі й користувачами бібліотеки сприяють створенню цікавих книжкових проєктів, обговоренню видавничих планів, відкриттю нових літературних імен, популяризації української книги в південному регіоні.

Згідно з рейтингом провідних видавництв держави, виставка-форум посідає почесне п'яте місце серед книжкових виставок-ярмарок в Україні. Завдяки виставці-форуму фонди бібліотеки поповнилися загалом на понад 25 тис. подарованих видань. Щороку виставку відвідують більше 5 тис. шанувальників вітчизняної книги [18].

Дедалі збільшується кількість відвідувань сайту бібліотеки, зокрема електронного каталогу. За 9 місяців 2012 р. зареєстровано 60599 звернень, чому сприяє постійне оновлення сайту, який став дієвим інструментом у роботі з читачами.

Нині електронні технології дозволяють бібліотекам комплексно підходити до вирішення інформаційних завдань. У результаті користувач одержує повний комплект різноманітних інноваційних матеріалів, зокрема Інтернет-ресурси, сервіси соціальних мереж з питань, що його цікавлять.

Серед іншого популярною є персональна сторінка ОННБ на «Фейсбуці», яка сприяє цікавому діалогу між читачем і бібліотекою. Нові сервіси «Фейсбука» дозволяють бібліотекарям постійно аналізувати кількість його відвідувань і складати рейтинги найцікавіших матеріалів. Лише за III квартал 2012 р. сторінку «Фейсбука» відвідали близько тисячі користувачів. Щороку збільшується кількість читачів, які користуються електронною доставкою документів.

Новітні автоматизовані технології активно впроваджуються в діяльність структурних підрозділів бібліотеки, які забезпечують приймання, облік, каталогізацію документів, що надходять до бібліотечного фонду, та статистичний облік користувачів. Автоматизовану систему комп'ютерної обробки документів «Liber Media» змінює створена за останніми досягненнями технології розробки програмного забезпечення сучасна Web-орієнтована інтегрована система для комплексної автоматизації бібліотек (автоматизована інформаційна бібліотечна система — АІВС) Absotheque Unicode.

18-19 жовтня 2012 р. в ОННБ проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Бібліотека в соціокультурному просторі: інноваційні проєкти». Тільки стислий перелік найважливіших тем доповідей учасників бібліотеки надає уявлення про широкий спектр проблем, що розглядалися: «Інноваційна

діяльність бібліотеки — шлях до успіху», «Наукова бібліотека як зона інтелектуального спілкування», «Імідж бібліотеки в соціальних мережах», «Бібліотека й суспільство в контексті інноваційного розвитку» та ін.

Таким чином, бібліотеки, незважаючи на наявність всесвітньої мережі Інтернет, інших засобів масової комунікації, і нині залишаються одним з наймасовіших і найвпливовіших типів закладів культури. На сучасному етапі розвитку бібліотек серед найзначиміших проблем соціально-культурних інститутів, є дослідження сутності їхньої соціально-культурної діяльності, її цілей, завдань і, відповідно до отриманих результатів, розробка нових технологій роботи бібліотек. Така діяльність має сприяти оптимізації функціонування бібліотек повинна гарантувати збереження, розвиток і засвоєння культурних цінностей, створення сприятливої основи для соціально-культурних інновацій та ініціатив. Давні просвітницькі традиції вітчизняних бібліотек, їх участь у житті й вирішенні проблем місцевого співтовариства корегують розвиток цієї моделі. Так, на нашу думку, бібліотеки Південноукраїнського регіону розробляють і активно впроваджують у свою діяльність численні інноваційні проекти, що сприяє їх трансформації відповідно до вимог часу. Досвід ОННБ ім. М. Горького з упровадження інноваційних проектів свідчить, що взаємозв'язок традиційних і цифрових технологій збагачує бібліотечну практику, активно сприяє її вдосконаленню.

Робота бібліотек Південноукраїнського регіону потребує подальшого ґрунтовнішого дослідження з метою продовження розробки та впровадження в практику таких напрямів діяльності, які й надалі зможуть забезпечити виконання функцій інтегративного соціального інституту.

Список літератури

1. Матвійчук О. Є. Соціокультурна діяльність бібліотек: термінологічний аспект / О. Є. Матвійчук [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Ari/2009_23/4.pdf
2. Башун О. В. Трансформація універсальної бібліотеки як культурно-інформаційного центру регіону : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. В. Башун. — Київський національний університет культури і мистецтв, 2001. — 18 с.
3. Башун О. В. Обласна універсальна наукова бібліотека як культурно-інформаційний центр регіону / О. В. Башун // Вісник книжкової палати. — 1998. — № 12. — С. 6–9.
4. Горовий В. М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Л. А. Дубровіна / В. М. Горовий. — К. : НВЦ Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського, 2010. — 360 с.

5. Давидова І. О. Інноваційна політика бібліотек України: зміст та стратегії розвитку в інформаційному суспільстві : автореф. дис ... д-р наук із соц. комунікацій / І. О. Давидова. — Х. : Харківська державна академія культури. — Х., 2008. — 31 с.
6. Дворкина М. Я. Библиотечное обслуживание: новая реальность. Лекции / М. Я. Дворкина. — М. : Издательство Московского государственного университета культуры и искусств, 2003. — 48с.
7. Слободяник М. С. Библиотека в условиях информатизации общества: концептуальная модель развития / М. С. Слободяник // Библиотечное дело — 2001: российские библиотеки в мировом информационном и интеллектуальном пространстве: 6-я Междунар. науч. конф. (Москва 26-27 апреля 2001 г.): Материалы конф. Ч. 1. — 2001. — С. 39-41.
8. Слободяник М. С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій в період освоєння інформаційних технологій :дис. д-ра іст. наук. — К., 1995. — 410 с.
9. Слободяник М. С. Базова модель бібліотеки як соціально-комунікаційної інституції / М. С. Слободяник [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/bdil/2009_4/2.pdf
10. Чачко А. С. Развивающаяся библиотека в информационном обществе / А. С. Чачко. — М. : Либерея, 2004. — 88 с.
11. Башун О. В. Трансформація універсальної бібліотеки як культурно-інформаційного центру регіону : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. В. Башун. — Київський національний університет культури і мистецтв, 2001. — С. 6.
12. Башун О. В. Трансформація універсальної бібліотеки як культурно-інформаційного центру регіону : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. В. Башун. — Київський національний університет культури і мистецтв, 2001. — С. 14.
13. Матвійчук О. Є. Закономірності розвитку бібліотек як соціокультурних центрів в Україні / О. Є. Матвійчук [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Kis/2009_2/15.pdf
14. Кобелев О. М. Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек як складова нової соціально-комунікативної реальності: до постановки проблеми / О. М. Кобелев // Вісник Харківської державної академії культури: зб. наук. пр. — Х., 2008. — Вип. 23. — С. 77–84.
15. Фельдман С. Ольга Ботушанская: «Пока я здесь- никогда!» Спасите наши души! [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://rupor.od.ua/article/Olga-Botushanskaya-Poka-ya-zdes-nikогда-Spazit/>
16. Проект Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nc.gov.ua/index.php?ID=547>
17. Бельницька О. М. Інноваційна діяльність бібліотек — шлях до успіху / О. М. Бельницька // Бібліотека у соціокультурному просторі: інноваційні проекти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 18-19 жовтня 2012 р.) / Упоряд. А.В. Григорян [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://odnb.odessa.ua/doc_file/tezy.pdf

18. Василевська, В.І. Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині» в соціокультурному просторі: З досвіду ОННБ імені Горького /В.І. Василевська // Бібліотека у соціокультурному просторі: інноваційні проекти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 18-19 жовтня 2012 р.) / Упоряд. А.В. Григорян [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://odnb.odessa.ua/doc_file/tezy.pdf

Надійшла до редколегії 06.12.2012 р.

УДК 023/025+005.3 : 004.658.6

О. М. БРУЙ

КОМПЛЕКС ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ БІБЛІОТЕКИ

Запропоновано комплекс інформаційно-технологічних систем, типовий для впровадження в сучасній процесно-орієнтованій бібліотеці з метою реалізації інноваційної стратегії.

Ключові слова: *інформаційні технології, інновації, стратегія бібліотеки, процесно-орієнтоване управління, інформаційно-технологічні системи, інтегрована бібліотечна система, RFID, технічне забезпечення, програмне забезпечення, мережева інфраструктура.*

Представлен комплекс информационно-технологических систем, который предлагается в качестве типичного для внедрения в современной процессно-ориентированной библиотеке с целью реализации инновационной стратегии.

Ключевые слова: *информационные технологии, инновации, стратегия библиотеки, процессно-ориентированное управление, информационно-технологические системы, интегрированная библиотечная система, RFID, техническое обеспечение, программное обеспечение, сетевая инфраструктура.*

The complex of information technological systems is presented. It could use as a typical IT-complex in a modern library for implementation of the process-oriented library's innovation strategy.

Key words: *information technology, innovations, library strategy, process-oriented management, information technology systems, integrated library system, RFID, hardware, software, network infrastructure.*

Незалежно від свого типу, виду чи підпорядкування, нині всі українські бібліотеки застосовують інформаційно-технологічні системи у своїй щоденній діяльності. Зазвичай ідеться про інтегровані бібліотечні системи та веб-сайти. Активне впровадження інформаційних технологій, зокрема ІТ-систем, у роботу бібліотек України розпочалося в 90-х рр. минулого ст. з відставанням від західних бібліотек на 20 років [1]. Відтоді стрімкий